

[Henning Rasmussen]

Dengang man vedtog lovgivningen om Hovedstadsrådet i 1973, byggede det på et meget grundigt, indgående kommissionsarbejde, hvor behovet for et sådant fælles lokalt valgt organ blev klart dokumenteret. Også da man gjorde Hovedstadsrådet permanent for kun 4 år siden, gik der forud et meget grundigt kommissionsarbejde, der var så overbevisende, som sagt før, at et stort flertal af partier uden større debat fulgte ministerens forslag.

Det forslag, vi behandler i dag, bygger på et hurtigt udvalgsarbejde, der havde det formål at undersøge mulighederne for at lette amtskommunernes udgifter. Det var altså ikke et udvalg, der var nedsat med det formål at beskæftige sig med Hovedstadsrådets virke eller at komme med præcise forslag til, hvordan de væsentlige overordnede planlægningsopgaver skal løses, hvis Hovedstadsrådet bliver afskaffet. Hovedstadsrådet var i øvrigt ikke repræsenteret i udvalget og primærkommunerne heller ikke.

Udvalgets betænkning på dette område fylder 6 sider. Problemerne bliver altså slet ikke så grundigt og alsidigt belyst, som vi ellers plejer at gøre, når vi i Folketinget ændrer væsentligt på de strukturer, der skal få vort samfund til at fungere. Udvalget foreslog, at regionplanopgaverne skal varetages af amtskommunale og/eller fælleskommunale fællesskaber. Det gjorde udvalget, går jeg ud fra, ud fra den betragtning, som alle hidtil har været enige i, at det er nødvendigt at have et lokalt udpeget organ, der kan koordinere tværs over amts- og kommunegrænser og kan træffe de nødvendige beslutninger, hvis der er modstridende opfattelser i området. På den måde bliver det hovedstadsområdets egne folkevalgte, der får ansvaret for løsningen af de problemer, der er, og ikke staten repræsenteret ved ministre og embedsmænd i statens styrelser.

Dette helt afgørende forslag har ministeren ikke fulgt. Der er alene tale om, at der skal forhandles og gensidigt orienteres imellem de nye regionplanmyndigheder. Men hver regionplanmyndighed har den fulde suverænitet inden for egne grænser, og kun miljøministeren har den faktiske myndighed til at koordinere og til at sikre de overordnede synspunkter. Derfor får miljøministeren, hvis lovforslagene vedtages, f.eks. beføjelse til – og det er et citat fra bemærkningerne til lovforslag nr. L 106 – at:

»... udstede landsplandirektiver for så vidt angår arealanvendelsen eller fastsætte bindende forudsætninger for sektorplanlægningen, hvis særinteresser blokerer for hensynet til en hensigtsmæssig varetagelse af områdets samlede interesser, eller hvis det i øvrigt efter en statslig synsvinkel er hensigtsmæssigt.«

Jeg vil gerne gentage det sidste: »... eller hvis det i øvrigt efter en statslig synsvinkel er hensigtsmæssigt.«

Derfor bliver hovedresultatet af forslaget om at afskaffe Hovedstadsrådet med dets 37 lokale folkevalgte ganske enkelt, at den afgørende indflydelse på udviklingen i det område, hvor 35 pct. af landets befolkning bor, flyttes til staten, til miljøministeren personligt. Det er efter vores mening absolut ikke en decentralisering, der sker, men en koncentration af magt først og fremmest hos en enkelt minister, miljøministeren. Det vil vi ikke være med til.

Jeg vil også godt gøre opmærksom på, at de kommuner, der har nået at reagere i det vældige hastværk, ministeren har haft, er gået ud fra, at ministeren ville følge forslaget om at løse de overordnede planlægningsopgaver i et kommunalt fællesskab af en eller anden art. Ministeren har også fået meget alvorlige henstillinger fra de ledende kommunalfolk i området på tværs af partiskel om at lade hele spørgsmålet behandle i et hurtigarbejdende udvalg, inden lovforslaget blev fremsat, bl.a. vel fordi der kunne udarbejdes forsvarlige forslag til, hvordan ansvaret for løsningen af de overordnede opgaver kunne placeres hos lokale folkevalgte i stedet for hos miljøministeren. Det har indenrigsministeren klart afvist.

Der er i det hele taget tale om et udpræget hastværksarbejde, der er overfladisk lavet og efterlader mange uløste spørgsmål. Både det spørgsmål, som hr. Flemming Jensen nævnte: Hvad koster det dér, hvor man nu flytter opgaverne hen? Og spørgsmål som: Hvordan forestiller man sig at vi får en lettere og mere effektiv sagsgang, hvis uoverensstemmelser skal løses af miljøministeren i stedet for at klares i det overordnede organ, som Hovedstadsrådet er? Hvem siger i øvrigt, at en eventuel beslutning om at ophæve Hovedstadsrådet skal have virkning fra den dag, hvor de nye kommunale råd skal starte deres arbejde, den 1. januar 1990? Hovedstadsrådets medlemmer er ikke direkte valgt ved det valg, men de udpeges af de lokale